KULMÂKIVI

SUOMEN TEOLOGISEN INSTITUUTIN TIEDOTUSLEHTI 5/2024

KULMAKIVENÄ ON ITSE KRISTUS JEESUS (EF 2:20)

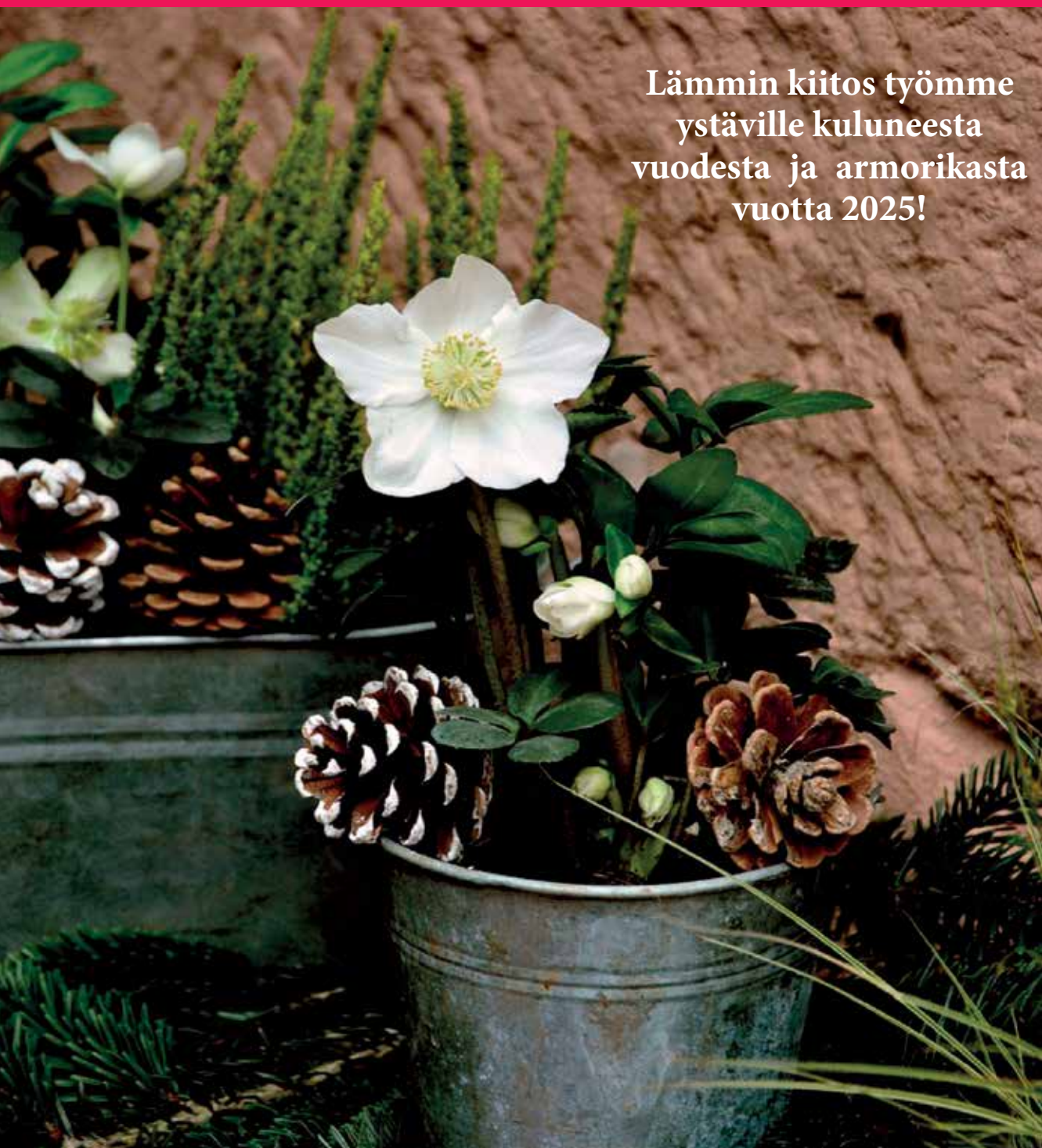

Lämmin kiitos työmme ystäville kuluneesta vuodesta ja armorikasta vuotta 2025!

ENSIMMÄISEN JOULUKONSERTIN KAIKUJA

Kristillinen musiikki on ollut kuluneena syksynä kuuma keskustelunaihe. Ensin Hämeenlinnan kaupungin virkamies päätti korvata 1500 € uskonnottoman perheen lapselle, joka oli altistunut evankeliumille koulussa järjestetyssä Pekka Simojoen konsertissa. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta kuitenkin kumosi päätöksen.

Toinen musiikkikohu syntyi, kun kirkkonummelainen rehtori perui oppilaiden osallistumisen barokkikonserttiin, jossa olisi esitetty osia Georg Friedrich Händelin Messias -oratoriosta. Kaupungin opetusjohtaja puolusti perumista Opetushallituksen ohjeilla, joiden mukaan uskonnollisesta ohjelmasta tulee tiedottaa huoltajia etukäteen. Hänen mukaansa koulu sai tietää vasta pari päivää ennen konserttia, että Händelin Messias -oratorio kertoo Jeesuksesta.

On vaikea arvioida, herättääkö tämä huolta enemmän kasvattajien sivistyksen tasosta vai aikamme vieraantumisesta kulttuurimme kristillisistä juurista. Kristillisten vaikutteiden karsiminen pois koululaisten musiikkiohjelmistosta johtaisi melkoiseen kulttuurin köyhdyttämiseen ja sivistyksen alasajoon. Jo nyt perinteiset joululaulut on monessa koulussa vaihdettu ”Last Christmas I gave you my heart…” -renkutukseen.

Ei ole sattumaa, että upeimmat musiikkiteokset ovat kristillisen uskon innoittamia. Usein tämä seikka ohitetaan sillä, että tietysti kaikki säveltäjät ovat noina vuosisatoina olleet kristittyjä ja säveltäneet kristillistä musiikkia. Tämä ei kuitenkaan selitä sitä, miksi korkeakulttuuri on syntynyt nimenomaan kristillisessä ympäristössä.

Ensimmäisenä jouluna paimenia ei varoitettu musiikin sisältämistä uskonnollisista viitteistä. Enkeli ainoastaan ilmoitti, että heille oli syntynyt Daavidin kaupungissa Vapahtaja, joka on Kristus Herra. Tämän jälkeen alkoi maailmanhistorian ensimmäinen joulukonsertti.

Mielikuva enkelten ylistyksestä paimenten kedolla ei ole jättänyt säveltäjiä rauhaan, vaan se on inspiroinut heitä säveltämään toinen toistaan kauniimpia teoksia.

Mitään näistä upeista musiikkiteoksista ei olisi syntynyt ilman sitä ensimmäistä joulukonserttia. Eikä sitä olisi järjestetty, ellei syntisten Vapahtaja, Kristus, Herra, olisi syntynyt tähän maailmaan.

SOILI HAVERINEN 29.11.2024

JOULULAHJA STI:N TYÖLLE

Suomen teologisen instituutin (STI) työ on tukijäsentemme ja työmme ystävien taloudellisen kannatuksen varassa. Vähintään yhtä tärkeää on ystäviemme vahva rukoustuki. Lämmin kiitos sinulle siitä, että olet ollut kuluneena vuonna työssämme mukana! Ilman uskollisia ystäviä se ei olisi mahdollista.

Mikäli tahdot muistaa STI:n työtä joululahjalla, voit tehdä sen MobilePayn numerolla 51533 (maksuun tunniste ”Joululahja”) tai tilisiirrolla Nordea & Danske, tilitiedot tämän lehden sivulla 15. Voit käyttää joko omaa henkilökohtaista jäsentunnustasi, jonka löydät Kulmakiven osoitetarrasta osoitetietojesi yläpuolelta tai voit käyttää yleistä lahjoitusviitettä 40109.

Toivotamme sinulle iloista Vapahtajamme syntymäjuhlaa sekä siunausta vuodelle 2025!

KUNINKAASI TULEE! KIRKKOKANSAN ADVENTTIJUHLA Luther-kirkko, Fredrikinkatu 42, Helsinki 7.-8.12.2024

Lauantai 7.12.
10:00 - 10:05 Tervetulosanat, Tom Säilä
10:05 - 10:50 Ajan merkit ja pysyvä Sana, raamattuopetus Leif Nummela
11:00 - 12:30 Jääkö kirkkokansa kodittomaksi? paneelikeskustelu, Timo Laato, Tom Säilä, Daniel Nummela, Jaakko Rahja, Lauri Vartiainen, moderointi Soili Haverinen
10:00 - 12:30 Lasten ohjelmaa alakerrassa ja Frebellä (Fredrikinkatu 61B)
12:30 - 14:00 Lounastauko
13:15 - 14:00 Kirkkokansan laulajaiset, lauluja eri herätysliikkeiden laulukirjoista, Hema Harju House Band
14:00 - 15:15 Mennäkö vai eikö mennä – tehdäkö vai eikö tehdä? paneelikeskustelu Jukka Kääriäinen, Ville Auvinen, Vesa Pöyhtäri, Markus Alajoki, Brita Jern Moderointi: Matti Korhonen, lastenohjelmaa 3-12v. kirkon alakerrassa, max. 35 lasta
15:15 - 16:00 Kahvitauko
16:00 - 17:00 Erilainen Kuningas, raamattuopetus Juha Vähäsarja, lastenohjelmaa 3-12v. kirkon alakerrassa, max. 35 lasta
17:00 – 18:30 Ruokatauko
18:30 - 20:00 Adventtijuhla, Jukka Paananen, Stig-Erik Enkvist ja muita puheenvuoroja eri liikkeistä tulevilta, lauletaan yhdessä, Hema Harju House Band
20:30 Lauluja Kuninkaalle, Hema Harju House Band ja Juhani Tikkanen

Sunnuntai 8.12.
Messuja, seuroja ja muita tilaisuuksia eri paikkakunnilla

Lisätietoja: Kirkkokansa.fi
Striimi: youtube.com/@kirkkokansa

MITEN AUGUSTINUS SAARNASI JUMALAN LIHAKSI?

MITEN AUGUSTINUS SAARNASI JUMALAN LIHAKSI?

Osana Sana tuli lihaksi – inkarnaation teologiaa -luentosarjaa dosentti Timo Nisula piti 6.11. luennon aiheesta ”Miten Augustinus saarnasi Jumalan lihaksi?” Saman aiheen puitteissa kannattaa kuunnella myös dosentti Anni Maria Laadon 13.11. pitämä luento ”Inkarnaation teologian kehitys varhaisen kirkon aikana”. Tässä artikkelissa luodaan lyhyt katsaus siihen, mitä Nisula Augustinuksen taustaa, tuotantoa ja retoriikkaa sekä joulusaarnoja käsittelevällä luennolla pääpiirteissään käsitteli ja miten saman aihepiirin teemat käyvät ilmi myös Laadon luennossa.

MIKSI TARKASTELLA AUGUSTINUSTA?

Nisulan mukaan Augustinusta tarkasteltaessa huomiota kannattaa kiinnittää teologisen tunnettavuuden ohella myös saarnaamiseen, sillä Augustinuksen ensimmäiset opinnot liittyivät retoriikkaan. Ollessaan Hippon piispana Augustinuksen voidaan arvioida saarnanneen liki neljän vuosikymmenen ajan. Näin ollen tuotanto oli runsasta ja uusien ennennäkemättömien löytöjen tekeminen on tutkijoille edelleen mahdollista. Laadon luennolta voi kuulla enemmän, kuinka varhaiskirkossa teologian tekijät olivat pääasiassa saarnaajia ja piispoja. Toisaalta periluterilaisesta horisontista katsottuna Augustinus voinee näyttäytyä poikkeuksellisena jättäessään erittelemättä lain ja evankeliumin.

SANOITETTU JUMALA

Nisulan kritiikki Augustinusta koskevaan tutkimukseen liittyy tutkija Paul Van Geestin teokseen The Incomprehensibility of God, jossa Augustinus esitetään teologian apofaattisen suunnan kannattajana. Apofaattisella teologialla tarkoitetaan ajattelutapaa, jonka mukaan Jumalasta ei voida antaa suoria väitelauseita inhimillisen kielen puitteissa. Van Geestin mukaan Augustinuksen tapa, jonka myötä hän pitäytyi puhumasta Jumalasta kaikenkattavalla tavalla, puoltaa Augustinuksen apofaattista tapaa. Nisulan mukaan on kuitenkin hyviä perusteita olettaa, että Augustinus halusi ilmaista Jumalaa nimenomaan sanojen kautta, mikä on pääteltävissä esimerkiksi säilyneiden saarnojen runsaudesta.

Valottava näkökulma käy ilmi myös Laadon luennolta, jonka mukaan on ilmeistä, kuinka varhaiskirkon teologit pitivät Jumalaa ihmistä suurempana ja mysteerinä. Tästä huolimatta Laadon mukaan varhaiskirkossa Jumalasta pyrittiin sanomaan mahdollisimman tarkasti kaikki, mitä Raamatun pohjalta voitiin sanoa. Nisulan mukaan Augustinus laati myös saarnaamista käsitteleviä tutkielmia, minkä perusteella Augustinuksen voidaan

olettaa olleen kiinnostunut puhumaan Jumalasta inhimillisen kielen kautta. Lisäksi Augustinuksen nimiin on myös jäänyt lentävä lause ”uskon, ja siksi puhun”. Nisula painottaa kirja- arvioiden yleiskuvaa, jonka puitteissa van Geest jää marginaaaliin.

KUINKA AUGUSTINUS SAARNASI?

Nisulan mukaan Augustinuksen käytänteistä tiedetään, ettei hän kirjoittanut saarnojaan etukäteen puhtaaksi. Sen sijaan Augustinus käytti pika- ja puhtaaksikirjoittajia, joiden myötä Augustinuksen saarnat ovat ylipäätään säilyneet. Kieliteknisesti on myös havaittavissa, että Augustinuksen latinan lauserakenteet muuttuivat saarnojen kohdalla yksinkertaisemmaksi suhteessa hänen tutkielmiinsa. Paperille jääneet tekstit ovat kuitenkin kielikuviltaan rikasta latinaa, mikä asettaa haasteita kääntämiseen. Nisula kuitenkin muistuttaa, ettei Augutinuksen tavasta vaikuttaa kuulijakuntaansa tiedetä kaikkea, sillä käytettyjä retorisia keinoja tai vuorovaikutusta saarnaajan ja seurakunnan välillä ei löydy saarnatekstistä.

AUGUSTINUKSEN VINKIT SAARNAAJALLE

Vaikka Augutinuksen saarnojen toteutus jäänee joiltakin osin historian hämärään, voidaan Augustinuksen saarnaamista koskevista oppaista (*De doctrina christiana* ja *De cathechizandis rudibus*) lukea Augustinuksen saarnaamista koskevia periaatteita. Augustinuksen on tiedetty esimerkiksi painottaneen, kuinka saarnan tulisi olla opettavainen, liikuttava ja ilahduttava. Retorisena tyylikeinona Augustinuksen tiedetään korostaneen niin sanottua kuvien piirtoa eli visuaalisen selkeyden luomista saarnaan, sananmukaisesti ”silmien eteen asettamista” *ante oculos ponite*. Esimerkiksi Augustinuksen joulusaarnoissa korostuvat vuodenajan mukaisesti valoon liittyvät teemat, kun Augustinus painotti Jeesuksen syntyneen Betlehemissä juuri talvipäivänseisauksen aikaan, jolloin valkenevat päivät symboloivat erityisesti Kristuksen työtä ihmisessä.

Kokonaisuudessaan Nisula ja Laato avaavat Augustinuksesta sekä varhaiskirkosta näkökulmia, joihin perehtyminen tuo ajanvietettä jouluksi ja joiden tunteminen voi luoda perspektiiviä myös nykypäivän sananpalvelijoille.

TEKSTI: SAMU-VILLE TOIVONEN
KUVA: TEEMAAN LIITTYVIÄ KIRJASTON KIRJOJA (STI:SSÄ)

KOTIMAANTYÖN JOHTAJA (SEKL) JUKKA REPO: ”KUTSU ON PYSYNYT SAMANA, MUTTA TYÖTEHTÄVÄT OVAT VAIHTUNEET”

Voitko kertoa ensin hieman itsestäsi?

Jeesuksen oma, aviopuoliso, kahden aikuisen lapsen isä, Inkerin kirkon pappi. Harrastuksena: omakotitalo, soppatykki ja vanhat autot.

Toimit kotimaantyönjohtajana Kansanlähetyksessä. Mitä työhösi kuuluu?

Kahta samanlaista päivää ei ole. Asun Lappeenrannassa vaimoni kanssa ja kuljen viikoittain Ryttylässä 1-7 päivän keikkoja ja matkat maakuntiin siihen päälle. Päivät tulee aika usein istuttua palavereissa. Uusien työntekijöiden rekrytointi on hetki jolloin terästäydyn. Ne ovat aina kauaskantoisia valintoja, joilla porskutetaan pitkälle tulevaisuuteen. Osaava henkilökunta on järjestön tärkein voimavara. Rekrytointeja tulee aina muutama vuodessa. Oma näköalapaikkani on Kansanlähetyksen johtoryhmä ja liittohallitus, jossa pääsen näkemään ja omalta pieneltä osalta vaikuttamaan koko liikkeen asioihin. Koska Kansanlähetys on liitto-organisaatio, niin aika paljon saan neuvoa piirijärjestöjä erilaisissa asioissa, ja Suomen rataverkosto on tullut aika tutuksi kun olen matkustellut ympäri Suomea (30.000-40.000 km vuodessa). Toimenkuvani vaihtelee elävän veden jakamisesta tulipalojen sammuttamiseen ja kaikkea siltä väliltä.

Miltä viime aikojen kirkollinen turbulenssi näyttää sinun näköalapaikaltasi?

Vetää hiljaiseksi ja surulliseksi. Paikka paikoin en enää tunnista samaksi kirkoksi, jonka parissa kävin aikanaan rippikoulun ja jonka toiminnassa olin aktiivisesti nuoruusvuoteni. Pitäisi varmaan rukoilla enemmän seurakunnan työntekijöiden puolesta.

Millaisena koet järjestöjen välisen yhteistyön STI:n puitteissa? Entä oman roolisi hallituksen varajäsenenä? Mikä on STI:n merkitys?

Kun lähdin 90-luvun puolivälissä Venäjälle lähetystyöhön, niin Inkerin kirkon parissa ja kautta sain tutustua toisten herätysliikkeiden työntekijöihin ja yhteistyömme niin Venäjällä kuin myöhemmin Virossa oli saumatonta, ja meillä oli hyvää "pöhinää". Nyt olen kokenut tätä samaa STIn kautta. Tästä näkökulmasta STI on vähintään kahdessa mielessä merkityksellinen. Yhteinen asiamme ja sen edestä työskentely tuo meidät muutenkin yhteen, ja sitäkin kautta siunaus voi levitä STIn kautta. Kansanlähetyksen varsinainen jäsen on sen verran aktiivinen, että hyvin harvoin olen hallitukseen mukaan päässyt. Varajäsenenä kuitenkin pystyy STIn asioita hyvin seuraamaan.

Miten kuvailisit kutsumustasi? Onko se muuttunut ajan myötä?

Olin aikanaan nuorisotiimissä Ryttylässä 80-luvun puolivälissä. Vaikka lähetyskeskus oli kyllästetty lähetyksellä, niin kukaan ei kysynyt minun suhdettani lähetystyöhön. Minussa ei varmaan nähty potentiaalia. Itseasiassa jouduin tien päällä ratsiaan ajaessani Kansanlähetyksen autolla, ja kun ojensin konstaapelille ajokorttini ja auton rekisteriotteen, niin konstaapeli tavasi rekisteriotteesta: "Auton omistaa Suomen ev.lut. Kansanlähetys" ja jatkoi muitta mutkitta: "Oletteko itse ajatellut lähteä lähetystyöhön?" En muista mitä sopersin vastaukseksi, mutta lähetyskäsky rupesi myöhemmin puhuttelemaan. Se on kutsuni perusta. Kutsu on pysynyt samana, mutta työtehtävät ovat vaihtuneet.

Omassa historiassa ulkoinen kutsu eli seurakunnan kutsu korostuu kovin: Kun hain lähetyskurssille ja minut hyväksyttiin, niin toisen kerran olen sen lisäksi hakenut vain ulkomaantyön aluekoordinaattorin paikkaa. Kaikkiin muihin tehtäviin on kutsuttu. Jopa niin että aikanaan Kyösti Malmi oli työtoverini ja esikuvani Inkerin kirkossa. Seurakunta halusi kutsua hänet pastorikseen, ja kirkkohallitus olisi edellyttänyt Kyöstiltä omaa pyyntöä, mutta hän koki, että ei ole arvollinen itse sitä pyytämään. Kun oma pappisvihkimys tuli ajankohtaiseksi, niin muistin Kyöstin kamppailut. Soitin kirkkohallituksen sihteerille ja kysyin minkälaisen paperin he tarvitsevat. Sihteeri totesi, että hetki pieni hän tarkastaa pöytäkirjasta. Hetken kuluttua hän sanoi: "Muistin oikein, mitään paperia ei tarvita, kirkkohallitus on kutsunut sinut papiksi, mitään omaa hakemusta ei tarvita". Heikkoina hetkinä - niitäkin aina välillä kaikille tulee - tämä on kantanut.

Mitä terveisiä haluaisit lähettää nykyisille teologian opiskelijoille?

Minkä teette, tehkää kuten Herralle. Opiskelkaa ahkerasti. Älkää tehkö kuten minä aikanani tein (eli menin sieltä missä aita on matala), vaan tehkää niin kuin sanon:)

HAASTATTELU: SOILI HAVERINEN
KUVA JUKASTA: PHILIPPE GUEISSAZ

STI MUKANA MAATA NÄKYVISSÄ -FESTAREILLA

Tuhannet nuoret täyttivät Turkuhallin 22.-24.11. pidetyillä 39. Maata Näkyvissä -festareilla. Suomen teologisella instituutilla oli festareilla oma esittelypiste, jolla esittelimme työtämme ja myimme Iustitia-kirjoja, STI-juomapulloja ja -heijastinkasseja. Olimme tällä kertaa liikkeellä koko täysiaikaisen henkilöstömme voimin.

Tänä vuonna pisteellämme haastateltiin sekä STI:n tämänhetkisiä opiskelijoita että menneiden vuosien aktiiveja, jotka palvelivat nyt jossakin järjestössä tai seurakunnassa. Oli ilahduttavaa, että moni oli jo tietoinen tulevasta teologian kandidaatin koulutuksesta ja tuli kysymään siitä lisätietoja.

Melkoinen määrä kohtaamisia ja keskusteluja mahtui yhteen viikonloppuun. Tuli jälleen todettua, että Maata Näkyvissä -festarit ovat vertaansa vailla nuorten ja vähän vanhempienkin tavoittamiseksi STI:n työn ja aineistojen piiriin.

© KIRSI KURU

TALOUDESTA

Sti:n talous on seurannut hyvin budjettia, vaikka tämä vuosi on sisältänyt suuria muutoksia. Kuvasta näet vertailun kuukausittaisista tuloista ja menoista. Tammi-lokakuussa tuloja on ollut yhteensä 265t€, josta varainhankinnan osuus 234t€. Menoja on ollut yhteensä -317t€, joten lokakuun lopussa taloudellinen tulos oli -52t€, mikä vastaa aika tarkalleen muutosta koituneita lisäkuluja. Marraskuuhun asti

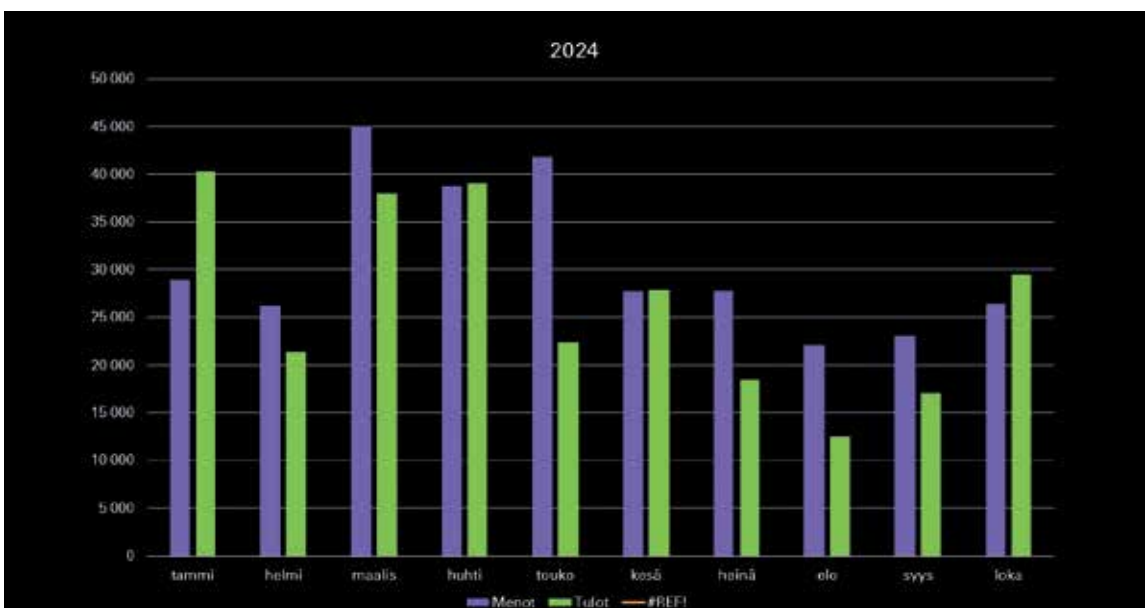

olemme maksaneet näistä uusista tiloista 50 % vuokraa, mutta toisaalta toukokuun loppuun asti maksoimme vielä vanhoista tiloista yli 13t€/kk vuokraa.

Näistä numeroista näkee hyvin sen, että STI:n talous on todellakin vapaaehtoisen kannatuksen varassa. Suurkiitos sinulle, että kannat omalta osaltasi tätä työtä taloudellisella tuellasi ja esirukouksillasi!

*****

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA SYKSYLLÄ 2025 ALKAVASTA KANDIKOULUTUKSESTA

Olemme koonneet STI:n sivuille sti.fi => teologikoulutus2025 kysymyksiä ja vastauksia tulevasta englanninkielisestä teologian kandidaatin koulutuksesta. Tässä joitain poimintoja sieltä.

K: Millainen on koulutuksen sisältö ja rakenne?

V: BA-tutkinto on kolmivuotinen. Koulutusohjelman sisältö on annettu suurilta osin, kun aloitat koulutuksen. Opintoihin kuuluu kuitenkin jonkin verran valinnaisia opintoja.

Oppiaineet ovat teologian tuttuja oppiaineita: Vanha testamentti, Uusi testamentti, alkukielet (kreikka ja heprea), systemaattinen teologia, kirkkohistoria, uskonnonfilosofia, missiologia, käytännöllinen teologia.

Opetus annetaan pääasiassa etäyhteyksin Norjasta ja opintosuoritukset suoritetaan Norjaan. Opintoihin kuuluu viikon lähijakso joka lukukausi Oslossa (syyskuussa ja helmikuussa). STI:n puitteissa opintoja voidaan suorittaa yhteisen lukujärjestyksen mukaisesti.

Saat käyttöösi koulutuksen verkkomateriaalit. Saat myös käyttöösi Fjellhaugin kirjaston verkkoresurssit. Suomessa käytössäsi ovat STI:n aineistot.

K: Millaiset ovat pääsyvaatimukset?

V: Suomalaiselta opiskelijalta vaaditaan englannin kielen taitoa sekä ylioppilastutkintoa. Englannin kielen taidon tulee käydä ilmi tutkintotodistuksesta hyväksyttynä ylioppilaskokeena. Hakuprosessiin ei kuulu valintakoetta.

K: Milloin ja miten haku tapahtuu?

V: Haku on keväällä 2025. Ajankohdat tarkentuvat alkuvuodesta. Hakemukset käsitellään sitä mukaa, kun ne tulevat.

Käytännössä haku tapahtuu Fjellhaugin nettisivujen kautta. Sinut ohjataan norjalaisten oppilaitosten yhteiselle hakusivustolle, jolle rekisteröidyt kansainvälisenä hakijana.

Tarkemmat hakuohjeet ovat Fjellhaugin nettisivuilla https://fih.fjellhaug.no/en/studies

K: Voinko saada opintotukea?

V: Kyllä, voit saada KELA:lta korkeakouluopintojen opintotukea. Sitä varten tarvitset Fjellhaugilta hyväksymistodistuksen. Täytä opintotukihakemus KELA:n kotisivulla ja lähetä se vaadittujen liitteiden kera. KELA ei myönnä opintotukea koulutukseen, joka tapahtuu kokonaan etänä.

Lue lisää STI:n sivuilta!

TEKSTI JA DIAGRAMMI: SOILI HAVERINEN

JEESUKSEN VERTAUS MAKSUKYVYTTÖMISTÄ VELALLISISTA

VERTAUKSIEN SELITTÄMISESTÄ

Jeesuksen vertaukset ovat mielenkiintoisia ja samalla haastavia. Ne ovat kuvia inhimillisestä elämästä, lähes aina ilman erityistä hengellistä terminologiaa. On kiusaus lukea vertauksia eräänlaisina kuvasarjoina Jeesuksen persoonasta ja toiminnasta. Koska niistä puuttuu sovitus ja Sovittaja, on nähtävä vaivaa ja käytettävä hurskasta mielikuvitusta, jotta niistä löytää Kristuksen.

Vertausta paremmin kunnioittava lähestymistapa on ensin tarkastella sitä omana kertomuksenaan. Sen jälkeen vertaus saa valaista välitöntä asiayhteyttään, mikä auttaa meitä tarkemmin hahmottamaan, mikä on sen ”hengellinen” sanoma alkuperäisille kuulijoille ja meille vertauksen lukijoille. Lopuksi voimme miettiä, miten vertaus liittyy suuriin pelastustotuuksiin ja pelastushistoriaan.

ERÄÄN VERTAUKSEN TARKASTELUA

Jeesus kertoi lyhyen kertomuksen kahdesta velallisesta fariseus Simonin kodissa, jonne Jeesus oli kutsuttu kylään (Luuk. 7:36–50). Paikalle tuli nainen, joka aiheutti hämmennystä. Ensin hän alkoi itkeä äänekkäästi. Hän voiteli Jeesuksen jalat tuoksuöljyllä, pesi ne kyynelillään ja vieläpä kuivasi ne hiuksillaan. Jeesus suostui siihen kaikkeen, mikä osoitti fariseukselle, ettei Jeesus ollut profeetta. Olisihan hän muuten nähnyt naisen elämän eikä siksi olisi antanut tämän koskea Jeesusta.

Siinä tilanteessa Jeesus kertoi vertauksen kahdesta velallisesta. Toisen velka vastasi kahden vuoden palkkaa, toisen kahden kuukauden. Vertaus jatkui: ”Kun heillä ei ollut millä maksaa, rahanlainaaja antoi molemmille velan anteeksi.” Lopuksi Jeesus kysyi Simonilta: kumpi rakastaa enemmän? Se, joka sai anteeksi suuren velan, fariseus myönsi.

VERTAUKSEN MAAILMASTA KERTOJAN MAAILMAAN

Seuraavaksi Jeesus sovelsi vertauksen kärkeä anteeksiannon synnyttämästä rakkaudesta tilanteeseen fariseuksen kodissa. Nainen ilmaisi ylitsevuotavaa, sopivuuden rajat ylittävää rakkautta. Selitys oli se, että hän oli saanut paljon anteeksi. Siksi hän rakasti Jeesusta niin paljon. Vastakohtana oli Simonin tapa ottaa Jeesus vastaan. Sitä voisi luonnehtia varaukselliseksi, kohteliaaksi muttei lämpimäksi, ehkä jopa ympäristön oletettuja reaktioita huomioivaksi. Tästä kontrastista käsin Jeesus kutsui fariseusta katsomaan koko tilannetta hänen kodissaan.

Jeesus siis sovelsi vertausta naiseen. Ääneen lausumatta jää toinen puoli. Tässä kohtaa vastuu siirtyy kuulijalle tai lukijalle. Naisen velka oli suuri. Kenen velka oli pieni? Vastaus on selvä: fariseuksen. Mooseksen lain ja fariseusten omien säännösten mitalla mitattuna näin

varmasti oli naisen, fariseuksen ja koko yhteisön silmissä.

Avaimeksi nousee lyhyen vertauksen koruton lause: ”Kun heillä ei ollut, millä maksaa”. Vertauksen valossa sekä naisella että fariseuksella oli syntivelka, toisella suuri ja toisella pieni. Kumpikaan ei pystynyt maksamaan syntivelkaansa. Kummankin toivo vapaudesta oli, että velkoja pelkästä hyvyydestä, sulasta armosta antoi heille velan anteeksi, mikä tarkoitti sitä, että tämä itse maksoi heidän velkansa.

KOHTI SUURTA KUVAA

Vertauksen äärellä herää tärkeitä kysymyksiä. On yksi asia antaa anteeksi rahavelka, toinen antaa anteeksi syntivelka. Jälkimmäinen on edellistä paljon vakavampi. Eihän sitä sovi ohittaa helposti. Kuka siis on tämä mies, joka lahjoittaa naiselle syntien anteeksiannon ja sitoo fariseuksen synteihinsä? Mistä hän on saanut sellaisen vallan? Miten hän voi ohittaa lain määräykset syntiuhrista, jonka kautta Jumala antaa kansalle sen synnit anteeksi? Kuinka hän aikoo maksaa tuon velan? Vertaus ei vastaa näihin kysymyksiin. Niihin vastaavat Luukkaan evankeliumin loppuluvut.

Entä mikä on vertauksen yhteys pelastushistoriaan? Läpi Raamatun kulkee opetus luodun kyvyttömyydestä maksaa syntivelkansa ja riippuvuudesta Luojansa armosta sekä siitä, mitä tapahtuu, kun tämä pelastustotuus otetaan vastaan tai torjutaan. Jumala rankaisi Israelia pakkosiirtolaisuudella, koska se torjui Herran sanoman ja sitä julistaneet profeetat (2. Aik. 36) eli kielsi syyllisyytensä ja häpeänsä. Mutta kaikki eivät tehneet eivätkä tule tekemään niin. Profeetta ylistää suloisiksi tulevan ilosanoman tuojan jalkoja, hänen, joka julistaa kansalle pelastuksen lohdutusta syntivelan kantavasta Herran palvelijasta (Jes. 52–53). Tämä voideltu eli Messias parantaa särjetyt sydämet evankeliumilla ja antaa murheellisille iloöljyn sekä tuo riemuvuoden, jolloin velat annetaan anteeksi (Jes. 61). Lupausten täyttymisen aika on koittanut, kun Jeesuksen luokse etsiytyy syntisiä, jotka etsivät ja saavat armon.

TEKSTI: VESA OLLILAINEN
KUVA: KIRSI KURU

Tekstin aihepiiriä on käsitelty STI:n viisiosaisessa luentosarjassa Jeesuksen vertauksista. Löydät luennot STI:n YouTube -kanavalta.

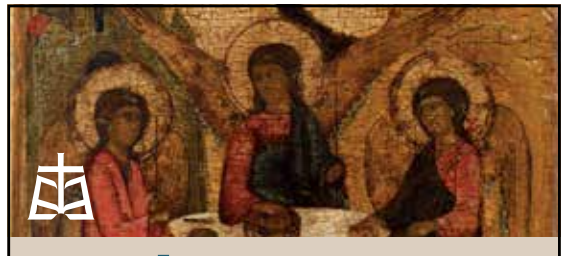

Me uskomme

Perusta-lehden teologiset opintopäivät Suomen Raamattuopistossa 2.-4.1.2025

Mikä tekee kirkosta kirkon? Opintopäivien pääluennoitsija on yhdysvaltalainen filosofian professori **Phillip Cary**, joka on perehtynyt muun muassa Augustinukseen ja Lutheriin.

Yleisluennoilla saamme laajan kattauksien myös kotimaisten asiantuntijoiden ajatuksia päivien teemasta. Kanavissa käsitellään laajasti keskustelua herättäviä ja ajankohtaisia teologisia aiheita, jotka liittyvät kirkkoon, lähetystyöhön, aikamme ideologioihin, eettisiin kysymyksiin, Raamattuun, dogmatiikkaan, sielunhoitoon ja kirkkohistoriaan.

raamattuopisto.fi/top

HENGESSÄ HELSINGISSÄ

Muutin elokuussa Etelä-Pohjanmaalta Helsinkiin teologian opintojen perässä. Kun kesällä pohdin asuntoasioita, sain seuraavan neuvon: "Se ei haittaa, jos asunto ei ole tiedossa, mutta se haittaa, jos ei ole seurakuntaa, mihin mennä."

Siinä missä sana ja sakramentit ovat elinehto jokaiselle kristitylle, erityisesti teologian opiskelijoille maistuva lisuke on terve ja tunnustuksellinen teologia. Kun yliopistolla opetus ja tutkimus on akateemista ja tunnustuksetonta, hengellisen kasvun kannalta on äärimmäisen tärkeää pohtia samoja aiheita myös tunnustuksellisesta näkökulmasta. On ollut ilo huomata, että STI tarjoaa tähän erityisen hyvän mahdollisuuden.

Koin, että uusille opiskelijoille suunnattu STI:n fuksifoorumi varusti teologian opintoihin erinomaisesti. Kun tieteen ja kristinuskon lähtökohtia käytiin foorumissa systemaattisesti läpi, myös yliopiston kursseista on saanut enemmän irti. Lisäksi STI:n kirjasto on varsinainen aarreaitta, josta löytyy kurssikirjoja vielä yliopiston kirjastojen tyhjetessä. Ei tule unohtaa myöskään laadukkaita luentosarjoja, joita voi käydä kuuntelemassa joko paikan päällä tai YouTubesta. Oman asunnon siivoaminen muuttuu aina vähemmän tuskastuttavaksi, mikäli samalla voi kuunnella hyvää opetusta mielenkiintoisesta aiheesta.

Uunituoreelle opiskelijalle on erityisen tärkeää löytää ystäviä ja vertaistukea muista opiskelijoista. STI:ltä olen löytänyt samanmielisiä kristittyjä, joiden kanssa olen voinut niin hiljentyä hartauksiin kuin keskustella kurssisisällöistäkin. Olen kiitollinen siitäkin, että joukkoon pääsee helposti mukaan ja vastuutakin jaetaan opiskelijoille matalalla kynnyksellä: itse aloitin juuri STI:n opiskelijaneuvostossa.

Kristittyjen väliseen yhteyteen sekä terveeseen opetukseen on aina syytä panostaa. STI:n ja oman messuyhteisöni tarjoama tuki ovat suurimpia syitä siihen, miksi opintoni ja elämäni Helsingissä ovat lähteneet yllättävänkin mukavasti käyntiin.

TEKSTI JA KUVA: OLIVIA NIUKKANEN, TEOLOGIAN OPISKELIJA

SANA TULI LIHAKSI

Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme. Me saimme katsella hänen kirkkauttaan, kirkkautta, jonka Isä ainoalle Pojalle antaa. Hän oli täynnä armoa ja totuutta. Joh. 1: 14.

Monet uskonnot johdattavat kannattajiaan ylhäältä alas. Kristinusko vie meidät alhaalta ylös. Mene seimen äärelle, äidin luo. Löydät sieltä Jumalan Pojan. Huomaa, kuinka hän syntyy, imee, kasvaa ja opettelee kävelemään, puhumaan, laskemaan ja lukemaan kuten muutkin lapset. Jossain vaiheessa tulee murrosikä kaikkine siihen liittyvine haasteineen. Lopulta Vapahtaja saavuttaa aikuisiän, jossa hän kärsii elämämme tuskan ja kohtaa kaikki mahdolliset inhimilliset kiusaukset. Hän opettaa, kuolee, nousee kuolleista ja kohoaa kaiken yläpuolelle.

Matkamme alkaa Betlehemissä. Sieltä lähdemme kulkemaan maanläheisesti yhdessä Vapahtajan kanssa läpi elämäämme, joka on kyllästetty kyynelillä, naurulla, hiellä, ilolla, arjella, rauhalla ja verellä. Mitä tekisimme Jeesuksella, joka ei olisi läsnä olohuoneessamme, koulussamme tai työpaikallamme maanantaisin ja tiistaisin? Jumalan ihmiseksi tulo ei ole pelkkä ajatus, vaan todellinen tapahtuma—rakkauden teko. Itkevä lapsi ei tarvitse äitiyden periaatetta vaan äidin. Luoksemme eivät edes Johanneksen evankeliumin syvällisessä johdannossa tule periaatteet, vaan elävä persoona. Sana tuli lihaksi.

Omakohtaiseen jouluun tarvitaan toinenkin syntymäpäivä. Tätä ajatusta Johannes jatkaa evankeliuminsa kolmannessa luvussa. ”Jeesus vastasi: »Totisesti, totisesti: jos ihminen ei synny vedestä ja Hengestä, hän ei pääse Jumalan valtakuntaan.” Ei riitä, että Jumala syntyi Kristuksessa todelliseksi ihmiseksi. Niin kauan kuin joulu merkitsee meille vain yhden historiallisen henkilön muistelemista tai ihailemista, olemme vasta ajatuksen tasolla. Joulun persoonan on tultava eläväksi myös meidän elämäämme ja sydämiimme. Meidänkin on synnyttävä vedestä ja Hengestä, synnyttävä Jumalan lapsiksi. Joulun teoria muuttuu todelliseksi omakohtaiseksi tapahtumaksi kasteen ja uskon kautta. Sanan on tultava lihaksi omassa elämässämme.

Emme tarvitse pelkkää kaunista ajatusta Jumalan ihmiseksi syntymisestä tai teoreettista periaatetta syntien sovituksesta. Turmeluksen mudassa tarpova sielumme huutaa lakkaamatta ehtymätöntä janoaan vapautuakseen todellisten ja suurten syntien taakasta. Vain todelliseksi ihmiseksi tullut elävä Jumala ja Vapahtaja voi vakuuttaa meidät olemuksellaan siitä, että hän on vapauttanut meidät todellisista synneistämme—niistäkin, joihin emme välillä koe saavamme apua sen enempää maan päältä kuin taivaastakaan. Vapahtajalle ei riittänyt, että hän olisi painanut valoisan kätensä pimeydessä olevalle olkapäällemme ja ilmaissut osanottonsa symbolisesti. Valo ei tyytynyt katselemaan pimeyttämme etäältä. Valo tuli yhdeksi meistä. Todellisena. Valo tuli meihin. Elävänä.

TEKSTI: TOM SÄILÄ,
TOIMINNANJOHTAJA / SLEY
KUVA: MIRKKU MERIMAA

Uskon ja ajattelun avuksi

Perusta-lehti

50 vuotta täyttänyt Perusta-lehti on syväluotaus aikamme hengellisyyteen, kirkollisiin kysymyksiin ja teologisiin keskusteluihin. Olemme rohkeasti kristitty ääni maallistuvan maailman keskellä. Haluamme puolustaa klassista kristinuskoa silloinkin, kun sitä ei kukaan muu tee. Tarvitsemme entistä enemmän teologiaa ja kristinuskon näkökulmaa maailman monimutkaisiin kysymyksiin. Siksi kerromme asioista, jotka ovat oikeasti merkittäviä. Perustasta saat sellaista perspektiiviä, jota et mistään muualta löydä. Lehti on tarkoitettu jokaiselle ajattelevalle kristitylle uskon ja ajattelun avuksi.

Perustaa julkaisevat OPKO, SROS, SEKL, SLEY sekä STI. Kustantaja on Perussanoma Oy.

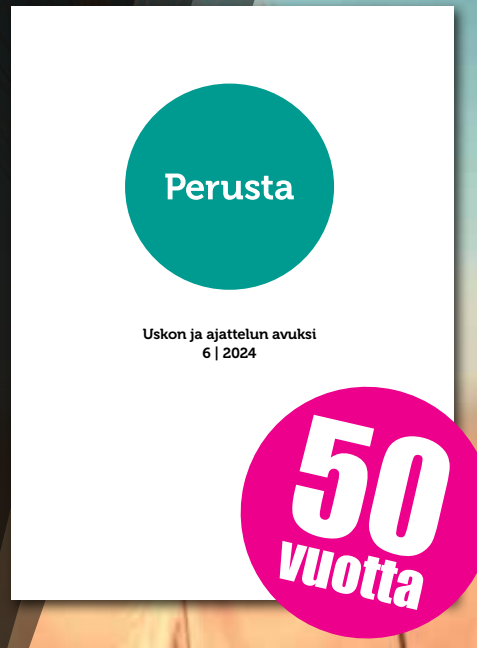

PERUSSANOMA

perussanoma.fi

JUURI SINULLE KIRJOITETTU!

Ota siis hetki päivästäsi aina ajankohtaisen Raamatun lukemiseen.

TILAA TUEKSI RAAMATUNLUKULEHTI

HETKINEN

- Joka päivälle lukujakso ja opetus
- Iso joukko kirjoittajia
- Lehden saaja voi myös lukea ja kuunnella e-Hetkistä verkossa

...JA YSTÄVÄLLE MYÖS :)

HETKINEN 4 nroa/vuosi
kestotilaus 28 €, vuositilaus 31 €
rll.fi, tilaukset@rll.fi,
045 122 3664 (ma, ti, to klo 10–15)

Lue lisää ja tilaa rll.fi
RAAMATUNLUKIJAIN LIITTO

PÄÄSIHTEERIN VIERAILUT:

* **La 7.12.** Kirkkokansan adventtijuhla, Luther-kirkko, Helsinki
* **Ma 16.12.** Naistenilta, Keidas, Kansanlähetys, Hämeenlinna
* **To-la 2.-4.1.** Teologiset opintopäivät, Suomen Raamattuopisto, Kauniainen
* **La 18.1.** Hiippakuntafoorumi, Helsingin hiippakunta, Lauttasaaren kirkko
* **Ke 29.1.** Opiskelijailta, Evankeliset opiskelijat, Tampere
* **Ke 26.2.** Base, Nuorten aikuisten ilta, Kohtaamispaikka, Lahti
* **To 6.3.** 3k opiskelijailta, Kansanlähetys, Helsinki
* **La 8.3.** Raamattulauantai, Suomen Raamattuopisto, Lappeenranta

TEOLOGISEN ASIANTUNTIJAN VIERAILUT:

* **To 12.12.** Avoimien ovien raamattuluento, Suomen raamattuopisto, Kauniainen
* **Pe 13.12.** Nuorten Pointti-ilta, Järvenpää
* **Su 29.12.** Nuorten uudenvuoden tapahtuma, Ryttylä
* **To-La 2.–4.1.** Kauniainen: Teologiset opintopäivät, Suomen raamattuopisto, Kauniainen
* **Ke 15.1.** Evankeliset opiskelijat, Luther-kirkko, Helsinki
* **Ma 3.2.** Apologialinja, Kansanlähetysopisto
* **La 8.2.** Raamatunopetusakatemia, Ryttylä

Osoite
Kaisaniemenkatu 4 A 7. kerros
00100 Helsinki

Sähköposti ja puhelin
sti@sti.fi, etunimi.sukunimi@sti.fi
09 668 9550

Kotisivu
www.sti.fi

Lahjoitustilit ja MobilePay
Danske Bank:
FI74 8000 1100 5642 45, BIC: DABAFIHH
Nordea:
FI66 1555 3000 1169 14, BIC: NDEAFIHH
MobilePay numero 51533

Työntekijät
pääsihteeri Soili Haverinen
sihteeri Kirsi Kuru
teologinen asiantuntija Vesa Ollilainen

Aukiolo: STI avoinna lukukausien aikana arkisin klo 9-16. Joulutauko 16.12.-6.1.

Teologinen tutkimus- ja koulutuskeskus
Luentotoimintaa, kirjasto ja lukusali sekä seurakuntavierailuja

Julkaisee IUSTITIA-nimistä teologista aikakauskirjaa. Tiedotuslehti KULMAKIVI lähetetään tukijäsenille viisi kertaa vuodessa.

Hallituksen puheenjohtaja
puheenjohtaja Tom Säilä, SLEY

Jäsenjärjestöt
Laestadianernas Fridsföreningars Förbund
Lähetysyhdistys Kylväjä
Lähetysyhdistys Rauhan Sana
Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys
Suomen Ev.lut. Kansanlähetys
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
Suomen Raamattuopisto
Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland

Talous vapaaehtoisen kannatuksen varassa. Vuositukijäsenmaksu 50 euroa (opiskelijat maksutta, yhteisöt 100 euroa, ainaisjäsenyys 800 euroa). STI ottaa vastaan kirjalahjoituksia, avustuksia ja testamentteja. Jos haluat lahjoittaa kirjoja, niin ole ensin yhteydessä STI:n henkilökuntaan.

Rahankeräyslupa RA/2018/904
Poliisihallituksen arpajaishallinto myönsi STI:lle uuden rahankeräysluvan 4.11.2020. Lupa on toistaiseksi voimassa oleva. Varat käytetään teologiseen ja pastoraaliseen koulutukseen, julistus- ja julkaisutoimintaan, kirjastopalvelujen ylläpitämiseen sekä palkka- ja hallintokuluihin siltä osin kuin kulut palvelevat varsinaista yleishyödyllistä käyttötarkoitusta.

Taitto Kirsi Kuru
Painopaikka Kirjapaino Hermes Oy
ISSN-L 2243-0733, ISSN 2243-0733 (painettu)
ISSN 2243-0741 (verkkojulkaisu)

SUOMEN TEOLOGINEN
INSTITUUTTI
KAISANIEMENKATU 4 A
00100 HELSINKI

A
Posti Oy
. D022
Posti Green

KANSIKUVAT: PIXABAY.COM

JUMALAN, MEIDÄN ISÄMME, JA HERRAN JEESUKSEN KRISTUKSEN ARMO JA RAUHA TEILLE. (ROOM. 1:7)